

Lichte stijging aantal griepgevallen

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (Nivel)

Nieuwsbrief
Influenza-
Surveillance
2018-2019

Epidemiologische influenzasituatie in Nederland

In week 2 van 2019 rapporteerden de peilstations 8 patiënten met influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) per 10.000 inwoners (figuren 1 en 2). Dit ligt boven de epidemische grens van 5,1 per 10.000 inwoners en dit is daarmee de vijfde week van deze griep epidemie. Huisartsen zien de incidentie oplopen in diverse leeftijdscategorieën maar zien nog steeds relatief veel kinderen van 0 t/m 4 jaar met IAZ (figuur 5). Er wordt nog altijd veel respiratoir syncytieel virus (RSV) gevonden naast influenzavirus.

Influenzavirusdetecties

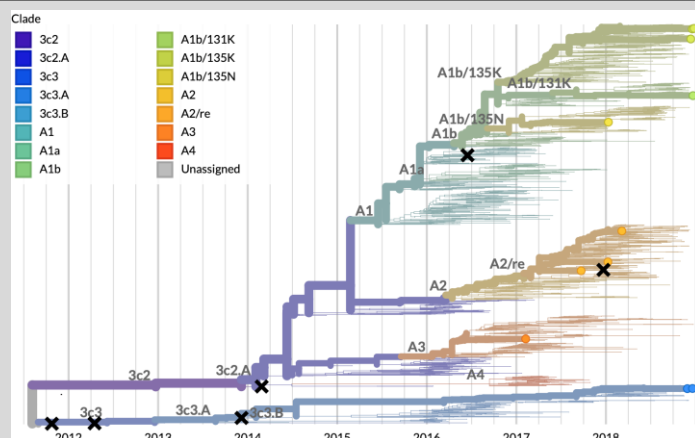
In week 2 van 2019 werd in de 21 door Nivel-peilstationhuisartsen afgenomen monsters van patiënten met een IAZ 3 keer (14%) een A(H1N1)pdm09 influenzavirus gedetecteerd (figuur 3) en daarnaast 6 keer (29%) een RSV en 1 keer (5%) rhinovirus. In alle in dit seizoen sinds week 40/2018 door de peilstations afgenomen influenzavirus-positieve monsters van IAZ-patiënten werd 14 keer (82%) een A(H1N1)pdm09 influenzavirus aangetroffen, 2 keer (12%) een A(H3N2) influenzavirus en 1 keer (6%) een influenza B virus van de Yamagata-lijn.

Van de 137 door diagnostische ziekenhuislaboratoria bij het NIC aangemelde influenzavirussen sinds week 40 waren er 131 (96%) van het A-type en 6 (4%) van het B-type (figuur 4). Van de 58 verder getypeerde influenza A-virussen behoorden er 38 (66%) tot het A(H1N1)pdm09-subtype en 20 (34%) tot het A(H3N2)-subtype.

Het begin van dit griepseizoen wordt dus gedomineerd door influenza A virussen met vooral veel A(H1N1)pdm09 virussen, maar geleidelijk worden ook steeds meer A(H3N2) virussen gedetecteerd. De diagnostische ziekenhuislaboratoria rapporteren in de virologische weekstaten sinds week 47 ook hoofdzakelijk influenzavirus type A (figuur 6).

De situatie elders op het noordelijk halfrond

In Europa rapporteerden nagenoeg alle landen vooralsnog basale of lage intensiteit van de griep epidemie met vooral detectie van influenzavirus type A. Ook wereldwijd was influenzavirus type A veruit dominant (94%). (Bron: ECDC/WHO, [Flu News Europe](#), [WHO influenza update](#))



In Nederland en andere landen worden virussen steeds vaker gekarakteriseerd door sequencing. Zowel de antigene als genetische verwantschap van circulerende virussen met de vaccinstammen wordt bekeken. In bovenstaande stambomen voor A(H3N2) (boven) en A(H1N1)pdm09 virussen (onder) zijn de Nederlandse HA sequenties te zien als takken met bolletjes en sequenties uit het buitenland als takken zonder bolletjes. Takken voor virussen van deze winter lopen helemaal door naar rechts. De Nederlandse A(H3N2) virussen behoren tot clade 3C.2a1 net als de vaccinstam (bovenste zwart kruis) of tot clade 3C.3a. Alle A(H1N1)pdm09 virussen in Nederland vallen in clade 6B.1 net als de vaccinstam (zwart kruis), al is enige genetische diversiteit zichtbaar (voorlopige subclades A, A2, A3). De antigene analyse om vast te stellen of er sprake is van een vaccinmatch volgt later. (Bron: analyse door [Nextstrain.org](#) met wereldwijde sequentiedata uit [GISAID.org](#))

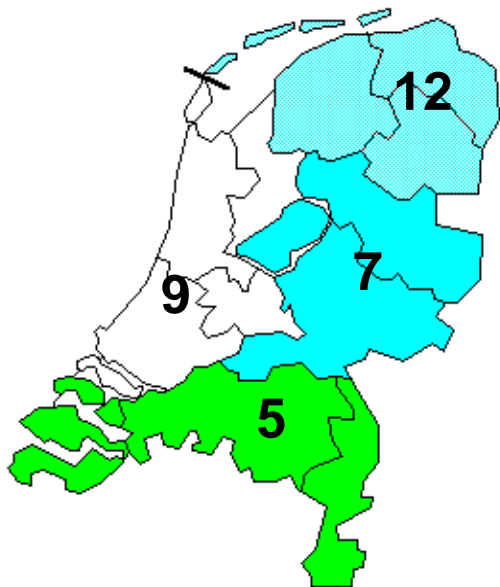


Fig. 1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 2 van 2019 (bron: Nivel, voorlopige gegevens).

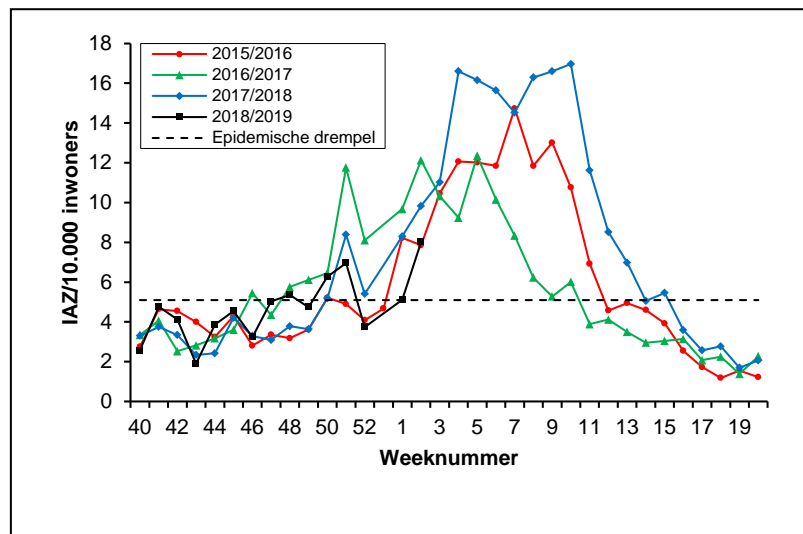


Fig. 2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2015-2019 per week en per 10.000 inwoners (bron: Nivel). De stippellijn geeft de epidemische drempel weer.

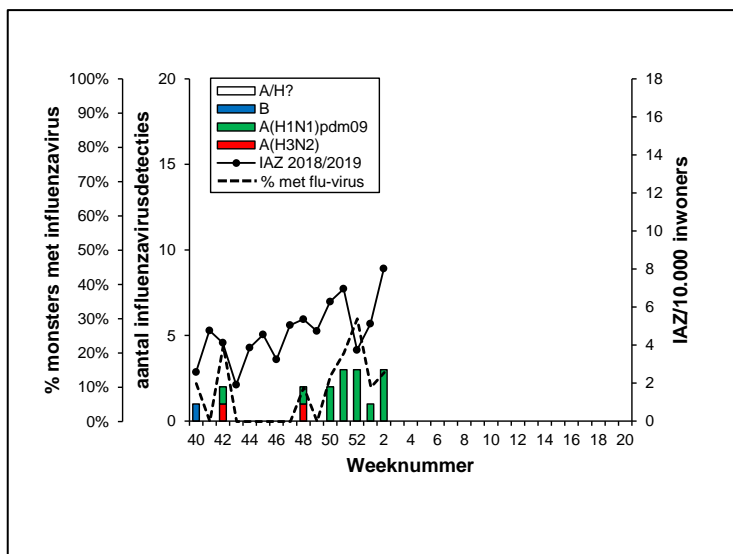


Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenza virus is gedetecteerd en het percentage monsters waarin een influenza virus werd aangetroffen (y-assen links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts) (bron: resp. RIVM en Nivel).

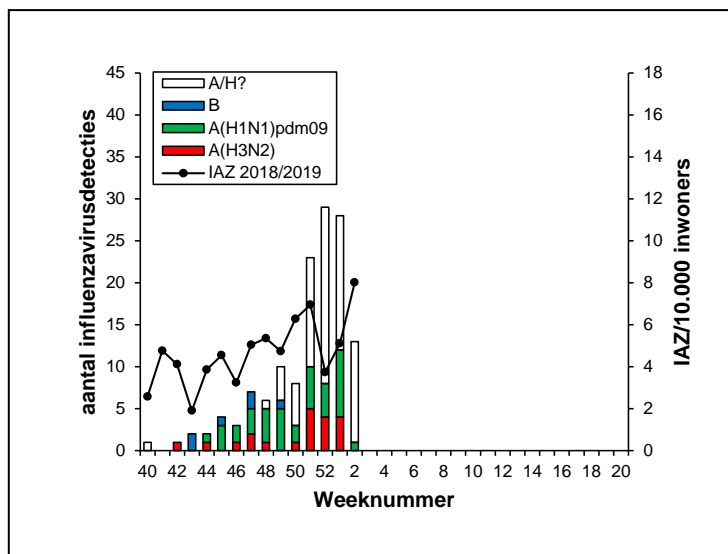


Fig. 4. Aantallen door Erasmus MC gedetecteerde virussen in vanuit diagnostische laboratoria naar Erasmus MC opgestuurde monsters (y-as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts) (bron: resp. EMC en Nivel).

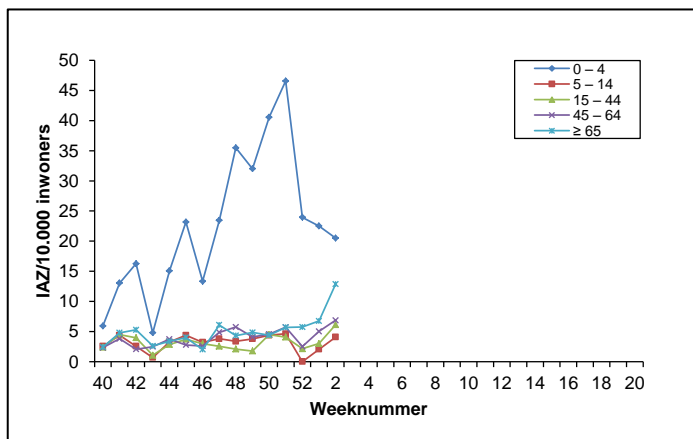


Fig. 5. Leeftijdverdeling van door peilstation-huisartsen geregistreeerde patiënten met IAZ per week en per 10.000 inwoners (bron: Nivel).

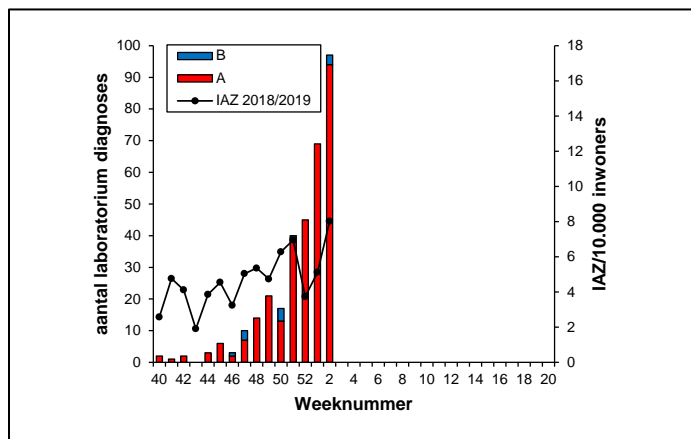


Fig. 6. Aantallen diagnoses van influenzavirus infecties gerapporteerd door de diagnostische laboratoria deelnemend aan de virologische weekstaten (y-as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts). De laatste week is altijd een onderrapportage omdat op moment van data extractie nog niet alle laboratoria hun data hebben gerapporteerd (bron: resp. virologische weekstaten en Nivel).

Samenstelling van het influenzavaccin voor het seizoen 2018/2019

- A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-achtig virus;
- A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-achtig virus;
- B/Colorado/06/2017-achtig virus (B/Victoria/2/87 lijn);
- B/Phuket/3073/2013-achtig virus (B/Yamagata/16/88 lijn)

Voor trivalente vaccins wordt de B-component van de Victoria lijn aanbevolen. In Nederland volgt het Nationaal Programma Grieppreventie voor 2018/2019 het WHO advies voor trivalente vaccins.

Wij danken [GISAID](#) en alle laboratoria die een bijdrage leveren aan de influenza virus sequenties in deze database. Wij danken [Nextstrain](#) voor de frequente fylogenetische analyse van de influenza sequentiedata.

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

Nivel, Utrecht
 Dr. Gé Donker, huisarts en epidemioloog
 Coördinator peilstations, Nivel Zorgregistraties eerste lijn
 Dr. Mariëtte Hooiveld

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam
 Prof. dr. Ron Fouchier

RIVM, Bilthoven
 Dr. Adam Meijer
 Drs. Marit de Lange
 Dr. Anne Teirlinck

Redactiesecretariaat:
 Maria Silva
 Nationaal Influenza Centrum
 Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
 3000 CA Rotterdam

De Nieuwsbrief ook op Internet:
<http://www.erasmusmc.nl/viroscience>
<http://www.nivel.nl/griepmonitor>
https://www.rivm.nl/Onderwerpen/G/Griep/Surveillance/Stand_van_zaken_griep

Virologische weekstaten:
<https://www.rivm.nl/virologische-weekstaten>

Nieuwsbrief
 Influenza-Surveillance
 2018-2019